

Hundäxing markerar fasta körspår

Authors:

Anna Carlsson¹,
Nilla Nilsson-Linde²

¹Svenska Vall

²SLU—Sveriges lantbruksuniversitet

1 Beskrivning av innovationen

Billig och effektiv spårmarkering sparar tid och skonar vallen

Förr gick halva tiden vid gödselspridning på vallen åt till att markera körspår för att undvika dubbelkörning. Börje Persson i Humlaröd kom på en miljövänlig lösning på 1980-talet, långt innan några GPS-system fanns på marknaden. Hans första försök med en tom sårad i vallen utvecklades till en sådd rad hundäxing som biologisk spårmarkering. Detta sparar tid vid spridning av mineralgödsel och flytgödsel. Det sparar även tid eftersom man slipper instruera maskinförarna hur man bör köra på oregelbundna fält — hundäxingmarkeringen visar den mest effektiva vägen. Förbättringen leder till ökad avkastning, en extra skörd var tionde år enligt danska försök. Nu är målet att anpassa alla vallskördemaskiner till samma bredd.

Hundäxingmarkeringen är mycket enkel, men effektiv. Den syns före timotej och engelskt rajgräs tack vare snabbare utveckling i alla skördar. Den är även mycket billigare än modern GPS-utrustning. Den finns alltid kvar efterföljande år. Gården har en gammal såmaskin som endast används för vallsådd. Den har försetts med ett separat fack för hundäxingfrö och har ombyggda billar som går på max 2 cm djup.

Foto: Linda af Geijerstam

Fördelar

Sparar tid vid gödselspridning och instruktion av maskinförare

Ökar avkastningen

Möjlighet att alltid följa oregelbundna fält på samma sätt

Mindre markpackning

Spårmarkeringen finns kvar efterföljande år

Billigare än modern GPS-utrustning

Nackdelar

Såmaskinen måste byggas om

Alla maskiner måste anpassas till samma bredd

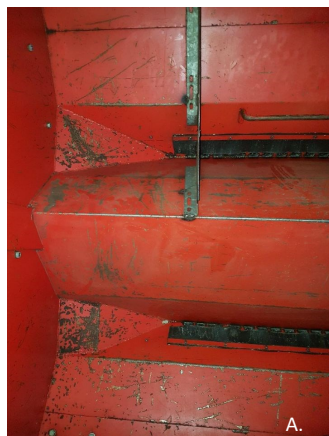

2 Rekommendationer till lantbrukare

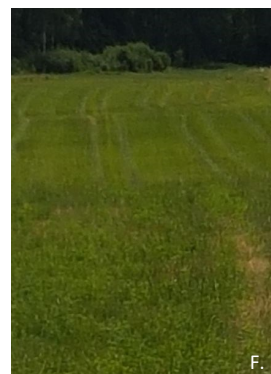
Alla kan testa detta, även på små fält. Det som krävs är en vallblandning som utvecklas senare än hundäxing. Hundäxing syns tydligt före timotej och engelsk rajgräs tack vare snabbare utveckling i alla skördar. Ett separat fack för hundäxingfrö i såmaskinen får det att fungera.

Att anpassa alla maskiner till samma bredd är dock en utmaning. Såmaskinens bredd måste överensstämma med dagens breda skördemaskiner. På den här gården används en 6 meter såmaskin från Tive för vallsådd.

A-B. Ett separat fack för hundäxingfrö i såmaskinen.

- C Såmaskinens billar har byggts om för såddjup på max 2 cm.
- D. En växellåda som inte ändrar utsädesmängden.
- E. Sista harvningen före sådd.
- F. Biologisk spårmarkering med hundäxing var 12:e meter.

Mer information

Alvemar, H. 2014. Controlled traffic for grass silage production – An economic evaluation for dairy farmers. SLU. Department of Economics. D-level thesis 899. 56 pp. www.alvemarkonsult.se/ctf

Green, O. & Haby, L. 2010. Fasta körspår – packar i spåret men gynnar fältet och grödan. Aarhus Universitet. Department of biosystems engineering. <https://h24-files.s3.amazonaws.com/101965/265731-jjdv2.pdf>